Lieta Nr.131019615

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīga 2016.gada 26.februārī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese S.Groza
rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, sūdzību par Valsts darba inspekcijas direktora vietnieces 2015.gada 23.aprīļa lēmumu.

Aprakstošā daļa

Ar 2015.gada 11.marta lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu Nr.13L-1086-2015-5 SIA /Nosaukums A/ saukta pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 159.^{8} panta septītajā daļā paredzēta pārkāpuma izdarīšanu, uzliekot naudas sodu 350 EUR apmērā.

Minēto lēmumu SIA /Nosaukums A/ (turpmāk arī – sūdzības iesniedzēja) pārsūdzēja un ar Valsts darba inspekcijas direktora vietnieces (turpmāk arī – iestādes) 2015.gada 23.aprīļa lēmumu (turpmāk arī – lēmumu) tas atstāts negrozīts.

Iestādes lēmumā norādīts, ka 2015.gada 4.martā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.AM025136 un ar 2015.gada 11.marta lēmumu Nr.13L-1086-2015-5 SIA /Nosaukums A/ saukta pie administratīvās atbildības par Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu Nr.827 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" (turpmāk arī – Ministru kabineta noteikumi Nr.827) 8.1.apakšpunkta prasību neievērošanu, par ko atbildība noteikta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 159.^{8} panta septītajā daļā.

Lēmumā par saukšanu pie administratīvās atbildības konstatēts, ka 2015.gada 19.februārī, veicot sūdzības iesniedzējas dokumentāro pārbaudi /adrese/-l, Rīgā, tika konstatēts, ka komercsabiedrība nav laicīgi sniegusi ziņas Valsts ieņēmumu dienestam par komercsabiedrības darba ņēmējiem /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/.

Komercsabiedrības pārstāvis paskaidrojis, ka Valsts ieņēmumu dienestā sniedzamos paziņojumus sagatavo grāmatvedis, līdz ar to grāmatvedim tiek nosūtīts e-pasts par jaunu darbinieku pieņemšanu darbā. Paziņojums par /pers. C/ tika grāmatvedim nosūtīts jau 2014.gada 21.oktobrī un nākamajā dienā ar jau jaunajiem potenciālajiem darbiniekiem /pers. B/ un /pers. A/. Tā kā grāmatvedis ceturtdienās un piektdienās atrodas ārpus Rīgas, tad atskaites par darbinieku pieņemšanu darbā tika sagatavotas pirmdien. Par /pers. D/ e-pasts tika nosūtīts laicīgi, bet neatceras, kāpēc atskaite Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk arī – EDS) parakstīta novēloti. Līdz ar to ziņas par darba ņēmējiem dažreiz tiek iesniegtas ar kavēšanos.

Sūdzības iesniedzēja atzīst vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Pārbaudot Valsts ieņēmumu dienesta sistēmas datus, noskaidrots, ka sūdzības iesniedzēja 2014.gada 27.oktobrī sniedza ziņas, ka /pers. A/ un /pers. B/ darbu uzsāka 2014.gada 23.oktobrī, savukārt /pers. C/ darbu uzsāka 2014.gada 22.oktobrī, un 2014.gada 13.novembrī sniedza ziņas, ka /pers. D/ darbu uzsāka 2014.gada 10.novembrī.

Ministru kabineta noteikumu Nr.827 8.1.apakšpunktā noteikts, ka darba devējs (tai skaitā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs) katru darba ņēmēju reģistrē Valsts ieņēmu dienestā, iesniedzot ziņas par darba ņēmējiem šādos termiņos par personām, kuras uzsāk darbu, – ne vēlāk kā vienu dienu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek sniegtas papīra formā, vai ne vēlāk kā vienu stundu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek iesniegtas elektroniski elektroniskajā deklarēšanas sistēmā.

Tā kā konstatēts, ka /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ bija darba tiesiskajās attiecībās un bija SIA /Nosaukums A/ darba ņēmēji, sūdzības iesniedzējai bija pienākums viņus reģistrēt nevis pāris dienas pēc, bet pirms darba uzsākšanas minēto noteikumu 8.1.apakšpunktā noteiktajā kārtībā.

Līdz ar to ar lietas materiāliem pilnībā ir pierādīta lietā apskatāmā pārkāpuma esamība.

Izvērtējot uzliktā soda apmēru, secināms, ka naudas sods noteikts samērīgs un atbilstoši normatīvajiem aktiem un faktiskajai situācijai. Tā kā naudas sods noteikts minimālajā apmērā, tad apsvērumus šādam soda lielumam jau ir izdarījis likumdevējs.

Par minēto lēmumu SIA /Nosaukums A/ iesniegusi sūdzību tiesā un lūdz to atcelt.

Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka komercsabiedrībai ir uzlikts neadekvāts sods, īpaši jau pēc pieciem mēnešiem no brīža, kad iestādes lēmumā norādītās personas tika pieņemtas darbā. Minētajiem darbiniekiem laicīgi un pareizi ir aprēķināta un samaksāta gan darba alga, gan samaksāti visi nodokļi, gan nolasītas instrukcijas darba aizsardzībā. Tāpēc sūdzības iesniedzēja lūdz atcelt uzlikto sodu un izteikt brīdinājumu.

Tiesā saņemti sūdzības iesniedzēja rakstveida paskaidrojumi, kuros papildus norādīts, ka komercsabiedrība izmanto grāmatvedības pakalpojumus kā ārpakalpojumus, kur pārsvarā saziņa ar grāmatvedi notiek ar e-pasta starpniecību, jo grāmatvede nepārtraukti neatrodas Rīgā. Tādējādi šādu cilvēcisku iemeslu dēļ kaut kas netiek iesākts vai līdz galam izdarīts. No e-pastiem var redzēt, ka par darbiniekiem /pers. C/, /pers. A/ un /pers. B/informācija tika nosūtīta, bet atskaite par pieņemšanu darbā tikai cilvēciska iemesla dēļ, jo grāmatvede atradās ārpus Rīgas, tika sagatvota un parakstīta 2014.gada 27.oktobrī no rīta. Atskaites tālāk tiek nosūtītas uz komercsabiedrības biroja e-pastu, kur tā tiek reģistrēta EDS sistēmā un parakstīta. Atskaite par darbinieku /pers. D/ tika sagatavota jau 2014.gada 10.novembrī no rīta, ko var redzēt EDS sistēmā. Pirmajā reizē komercsabiedrībai var arī izteikt brīdinājumu. Ar šīm darbībām ne komercsabiedrībai, ne valstij nav radīts kaitējums.

Tiesā saņemti iestādes paskaidrojumi, kuros norādīts, ka , pieņemot lēmumu, tika vērtēti SIA /Nosaukums A/ argumenti un lietā esošie pierādījumi. Sūdzības iesniedzēja tiesā ir iesniegusi sūdzību, kurā ir norādījis tos pašus argumentus un lūdz izvērtēt sodu.

Iestāde norāda, ka naudas sods 350 EUR apmērā sūdzības iesniedzējai par lietā apskatāmo pārkāpumu ir noteikts minimālā apmērā. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 159.^{8} panta septītajā daļā likumdevējs nav paredzējis tādu soda veidu kā brīdinājumu. Līdz ar to iestāde uzskata, ka sūdzības iesniedzējai par nesavlaicīgu ziņu sniegšanu Valsts ieņēmumu dienestam par četriem darba ņēmējiem piemērots vienīgais šīs normas sankcijā noteiktais soda veids – naudas sods tā minimālajā apmērā. Iestādes ieskatā naudas sods noteikts samērīgs un atbilstošs normatīvajiem aktiem. Būtībā sūdzības iesniedzējas izteiktā lūguma izpilde ir tiesiski neiespējama.

Lietā atrodas sekojoši dokumenti/pierādījumi: SIA /Nosaukums A/ darba tabulas par 2014.gadu; administratīvā pārkāpuma protokols; akti par konstatētajiem faktiem; rakstveida paskaidrojumi; izdrukas no Valsts ieņēmumu dienesta reģistriem par informāciju par fizisko personu; saimnieciskās darbības vai individuālā komersanta reģistrāciju, amatiem un darba vietām; izdrukas par nodokļu maksātāju datiem un darba ņēmēju aprēķinātajiem ienākumiem; izdrukas no Valsts ieņēmumu dienesta reģistriem par darba ņēmēju statusiem; darba līgumi; līgums par darba aizsardzības pakalpojumiem; darba līgumu reģistrācijas žurnāla kopijas; idrukas no Elektroniskās deklarēšanas sistēmas; informatīvi materiāli (paziņojumi).

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi lietas materiālus, secina, ka sūdzība ir noraidāma.

Ar 2015.gada 11.marta lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu Nr.13L-1086-2015-5 SIA /Nosaukums A/ saukta pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 159.[8] panta septītajā daļā paredzēta pārkāpuma izdarīšanu, uzliekot naudas sodu 350 EUR apmērā.

Ar iestādes 2015.gada 23.aprīļa lēmumu šis lēmums atstāts negrozīts.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[13] panta trešajai daļai tiesa pievienojas iestādes lēmumā norādītajiem apstākļiem par administratīvā pārkāpuma konstatēšanu.

Lietā konstatēts, ka 2015.gada 19.februārī, veicot SIA /Nosaukums A/ dokumentāro pārbaudi, tika konstatēts, ka komercsabiedrība nav laicīgi sniegusi ziņas Valsts ieņēmumu dienestam par komercsabiedrības darba ņēmējiem /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/. Pārbaudot Valsts ieņēmumu dienesta sistēmas datus, noskaidrots, ka sūdzības iesniedzēja 2014.gada 27.oktobrī sniedza ziņas, ka /pers. A/ un /pers. B/ darbu uzsāka 2014.gada 23.oktobrī, savukārt /pers. C/ darbu uzsāka 2014.gada 22.oktobrī, un 2014.gada 13.novembrī sniedza ziņas, ka /pers. D/ darbu uzsāka 2014.gada 10.novembrī.

Līdz ar to konstatēts, ka sūdzības iesniedzēja neievēroja Ministru kabineta noteikumu Nr.827 8.1.apakšpunkta prasības, kas noteic, ka darba devējs katru darba ņēmēju reģistrē Valsts ieņēmu dienestā, iesniedzot ziņas par darba ņēmējiem šādos termiņos par personām, kuras uzsāk darbu, – ne vēlāk kā vienu dienu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek sniegtas papīra formā, vai ne vēlāk kā vienu stundu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek iesniegtas elektroniski elektroniskajā deklarēšanas sistēmā.

Tā kā konstatēts, ka /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/ bija darba tiesiskajās attiecībās un bija SIA /Nosaukums A/ darba ņēmēji, sūdzības iesniedzējai bija pienākums viņus reģistrēt nevis pēc, bet pirms darba uzsākšanas atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.827 8.1.apakšpunktā noteiktajām prasībām.

Līdz ar to lietā pamatoti konstatēts, ka sūdzības iesniedzēja izdarīja Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 159.[8] panta septītajā daļā paredzētu pārkāpumu.

Sūdzības iesniedzēja neapstrīd lietā konstatētos apstākļus, kas attiecas uz pārkāpumu un tā esamību, bet norāda, ka administratīvais sods ir nesamērīgs, jo par visiem darbiniekiem, kuri norādīti iestādes lēmumā, ir laicīgi un pareizi aprēķināta darba alga un nodokļi, veikti visi noteiktie maksājumi un noslēgti darba līgumi. Tā kā komercsabiedrība izmanto grāmatvedības ārpakalpojumus un pārsvarā saziņa ar grāmatvedi notiek ar e-pasta starpniecību, jo grāmatvede nepārtraukti neatrodas Rīgā, tad šo iemeslu dēļ tika kavēta inofrmācijas iesniegšana Valsts ieņēmumu dienestā. Ar šīm darbībām ne komercsabiedrībai, ne valstij nav radīts kaitējums. Līdz ar to sūdzības iesniedzēja lūdz atcelt iestādes lēmumu un izteikt brīdinājumu.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.pantu, nosakot sodu, tiek vērtēts gan pārkāpuma raksturs, gan pārkāpēju raksturojošās ziņas un atbildību ietekmējošie apstākļi.

Vērtējot pārkāpuma raksturu un tā izdarīšanas apstākļus, secināms, ka sūdzības iesniedzēja ir saukta pie administratīvās atbildības par informatīvās deklarācijas par darba ņēmējiem, kuri uzsāk darbu, neiesniegšanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Pārkāpuma izdarīšanas apstākļi attiecas uz četriem darbiniekiem. Kaut arī pārkāpums tika konstatēts noteiktu laiku pēc tā izdarīšanas, tad, kad Valsts ieņēmuma dienesta amatpersonas veica komercsabiedrības dokumentu pārbaudi, tomēr šo apstākļu konstatēšana atklāja komercsabiedrības grāmatvedības informācijas aprites nepilnības un savlaicīgu ziņu neiesniegšanu. Sūdzības iesniedzēja to izskaidro ar grāmatvedības ārpuspakalpojumiem, norādot, ka grāmatvede noteiktas dienas nav tieši sasniedzama, un tāpēc tālāka grāmatvedības dokumentu virzība var tikt kavēta. Šie apstākļi rada pamatotu priekšstatu, ka šāda informācijas aprite ar to ietekmējošiem apstākļiem bija un arī turpmāk var līdzīgi notikt.

Komercsabiedrībā ir jānoteic tāda grāmatvedības dokumentu aprites kārtība, lai savlaicīgi izpildītu normatīvo aktu prasības. To apliecina likuma „Par grāmatvedību" 2. panta pirmajā un otrajā daļā noteiktais, ka uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai.

Ministru kabineta noteikumu Nr.827 8.1.apakšpunkta prasību izpilde ir saistoša komercsabiedrībai un ir jāizpilda.

Sūdzības iesniedzēja norādītie apstākļi par grāmatvedes prombūtni nevar tikt vērtēti kā tādi apstākļi, kas liegtu izpildīt normatīvo aktu prasības.

Ministru kabineta noteikumu Nr.827 8.1.apakšpunktā ietvertā tiesību norma ir vērts uz to, lai nepieļautu personu nodarbināšanu bez darba attiecību tiesiskas nodibināšanas (reģistrēšanas) un nodrošinātu darba ņēmēju un darba devēju attiecību likumību.

Tādējādi pārkāpuma apstākļi nevar tikt vērtēti kā nebūtiski, lai sūdzības iesniedzēju atbrīvotu no administratīvās atbildības atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.pantam, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Lietā nav konstatēti sūdzības iesniedzējas atbildību pastiprinoši un mīkstinoši apstākļi, kā arī nav ziņu, ka sūdzības iesniedzēja iepriekš būtu sodīta par šādiem pārkāpumiem. Nosakot sodu, ir jāņem vērā apstāklis, ka SIA /Nosaukums A/ komercdarbību veic kopš 2004.gada 5.februāra, proti, samērā ilgstošu laika periodu, komercdarbības veids – dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība, kas prezumē darba ņēmēju piesaisti. To apliecina arī lietā esošās darba līgumu reģistrācijas kopijas, kas norāda, ka komercsabiedrība nodarbina darba ņēmējus. Kaut arī pozitīvi ir vērtējama sūdzības iesniedzēja izpratne par normatīvo aktu regulējumu un nepieciešamību tos izpildīt, tomēr to izpildei nevar piešķirt formālu nozīmi. Tieši būvniecības nozarē 2015.gadā tika konstatēts visvairāk nereģistrēto darbinieku (skat. http://www.db.lv/darbs/visvairak-neregistreti-nodarbinatos-vdi-piekerusi-buvnieciba-mezizstrade-un-lauksaimnieciba-435442).

Tādējādi, pārkāpumiem, kas saistīti ar darba tiesisko attiecību normatīvā regulējuma neievērošanu, nevar piešķir nebūtisku nozīmi. Lai preventīvi novērstu šādu pārkāpumu izdarīšanu un izpildītu soda mērķi, tad uzliktais administratīvais sods minimālā apmērā, ir vērtējams kā samērīgs, jo pilda gan sodošu funkciju, gan preventīvu fukciju, lai sūdzības iesniedzēja turpmāk nepieļautu šādus pārkāpumus.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu, 289.[6] , 289.[13] pantu,

nosprieda

Valsts darba inspekcijas direktora vietnieces 2015.gada 23.aprīļa lēmumu (2015.gada 11.marta lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu Nr.13L-1086-2015-5) atstāt negrozītu, bet SIA /Nosaukums A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu paziņot sūdzības iesniedzējam un iestādei, kuras lēmums ir pārsūdzēts.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas, iesniedzot sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums pieejams 2016.gada 26.februārī.

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta trešo daļu dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Tiesnese S.Groza